

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0445

Stanje naroda Gvarani-Kajova u brazilskog saveznoj državi Mato Grosso do Sul

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2016. o stanju naroda Gvarani-Kajova u brazilskoj saveznoj državi Mato Grosso do Sul (2016/2991(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o potrebi zaštite prava autohtonih naroda Brazila, posebice rezoluciju od 15. veljače 1996. o kršenju ustavnih prava autohtonih naroda Brazila¹,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 12. listopada 1995. o stanju autohtonih naroda Brazila²,
- uzimajući u obzir Deklaraciju Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda, koju je Opća skupština usvojila 13. rujna 2007.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima od 10. prosinca 1948.,
- uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja UN-a iz rujna 2015.,
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i Globalni sporazum UN-a,
- uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada o autohtonim i plemenskim narodima (Konvencija 169), usvojenu 27. lipnja 1989., čiji je Brazil potpisnik,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini od 9. kolovoza 2016. povodom Međunarodnog dana autohtonih naroda svijeta,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o borcima za ljudska prava iz 1998., Smjernice Europske unije o borcima za ljudska prava i Europski instrument za demokraciju i ljudska prava,
- uzimajući u obzir izvješće posebne izvjestiteljice UN-a za prava autohtonih naroda

¹ SL C 65, 4.3.1996., str. 164.

² SL C 287, 30.10.1995., str. 202.

Victorije Tauli-Corpuz o njezinoj misiji u Brazilu od 7. do 17. ožujka 2016.
(A/HRC/33/42/Add.1),

- uzimajući u obzir izvješće Domorodačkog misionarskog vijeća (CIMI) iz 2016.,
 - uzimajući u obzir izjave posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava tijekom dijaloga između EU-a i Brazila o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da se brazilskim ustavom iz 1988., koji je na snazi i oko kojega su se vodili pregovori s autohtonim narodima, priznaje pravo takvih naroda na očuvanje vlastite kulturne tradicije te prihvaća njihovo izvorno pravo na teritorij njihovih predaka; budući da je država dužna regulirati i štititi to pravo;
- B. budući da prema posebnoj izvjestiteljici UN-a za prava autohtonih naroda posljednjih osam godina nije zabilježen nikakav napredak u provedbi preporuka UN-a i rješavanju dugotrajnih problema od ključne važnosti za autohtone narode u Brazilu, primjerice službeno priznavanje njihova teritorija, dok zabrinjava i nazadovanje u području zaštite prava autohtonih naroda;
- C. budući da je tijekom posljednjih 14 godina, prema službenim podacima posebnog tajništva za zdravlje autohtonog stanovništva (SESAI) i uprave za zdravlje autohtonog stanovništva Mato Grosso do Sul o ubojstvima pripadnika autohtonog naroda Gvarani-Kajova u državi Mato Grosso do Sul, ubijeno najmanje 400 autohtonih stanovnika i 14 njihovih vođa, među kojima i Simiao Vilharva i Clodiodi de Souza, koji su mirnim prosvjedima pokušavali vratiti kontrolu nad teritorijem svojih predaka;
- D. budući da, prema nacionalnom ispitivanju zdravlja i prehrane autohtonog stanovništva u Brazilu provedenome 2008. – 2009., stopa kronične pothranjenosti među djecom koja pripadaju autohtonom stanovništvu iznosi 26 %, dok je prosjek za djecu koja ne pripadaju autohtonom stanovništvu 5,9 %; budući da, prema nedavnom istraživanju koje su proveli FIAN Brazil i Domorodačko misionarsko vijeće (CIMI), 42 % pripadnika zajednice naroda Gvarani i Kajova pati od kronične pothranjenosti;
- E. budući da su nedovoljno pružanje odgovarajuće zdravstvene skrbi, obrazovanja i socijalnih usluga te nepostojanje utvrđenih granica između teritorija autohtonih naroda utjecali na stopu samoubojstva mladih i smrtnosti dojenčadi; budući da je posljednjih 15 godina barem 750 osoba, većinom mladih, počinilo samoubojstvo, dok je više od 600 djece mlađe od pet godina preminulo, većinom uslijed bolesti koje su se mogle spriječiti ili lako izliječiti;
- F. budući da se 98,33 % teritorija autohtonog stanovništva u Brazilu nalazi u amazonskoj regiji, u kojoj autohtono stanovništvo pomaže u očuvanju biološke raznolikosti tog područja i tako ima ulogu u sprečavanju klimatskih promjena; budući da, prema studiji naslovljenoj „Prema globalnim polaznim količinama ugljika uskladištenog na zemljištima u zajedničkom vlasništvu: ažurirana analiza doprinosa autohtonih naroda i lokalnih zajednica ublažavanju utjecaja klimatskih promjena” Inicijative za prava i resurse Istraživačkog centra Woods Hole i Svjetskog istraživačkog instituta, objavljenoj 1. studenog 2016., povećanje zemljišnih prava autohtonog stanovništva može imati važnu ulogu u zaštiti šuma, biološke raznolikosti i ekosustava;

- G. budući da su Ured saveznog javnog tužitelja i Nacionalna zaklada za pružanje potpore autohtonim narodima (FUNAI) 2007. godine potpisali Uvjete prilagodbe ponašanja u cilju određivanja i utvrđivanja granica između 36 teritorija zajednice Gvarani-Kajova u državi Mato Grosso do Sul do 2009.;
- H. budući da su aktualne brojne inicijative za reformu, tumačenje i primjenu brazilskog saveznog ustava i budući da bi se tim mogućim promjenama mogla ugroziti prava autohtonih naroda priznata ustavom;
1. priznaje dugotrajno partnerstvo između EU-a i Brazila, koje počiva na uzajamnom povjerenju i poštovanju demokratskih načela i vrijednosti; pohvaljuje brazilsku vladu na napretku ostvarenom u pitanjima poput konstruktivne uloge FUNAI-ja, niza odluka Saveznog vrhovnog suda o sprečavanju deložacija, napora uloženog u provedbu diferenciranih usluga u području zdravstva i obrazovanja, značajnih postignuća u utvrđivanju granica u amazonskoj regiji, organizaciji prve Nacionalne konferencije o politici povezanoj s autohtonim narodima te osnivanju Nacionalnog vijeća za politiku povezanu s autohtonim narodima;
 2. oštro osuđuje nasilje počinjeno nad brazilskim autohtonim zajednicama; izražava žaljenje zbog siromaštva i stanja ljudskih prava pripadnika zajednice Gvarani-Kajova u državi Mato Grosso do Sul;
 3. poziva brazilске vlasti da smjesta poduzmu mjere zaštite sigurnosti autohtonih naroda i da se pobrinu za provedbu neovisnih istraga u vezi s ubojstvima i napadima na pripadnike autohtonih naroda tijekom njihovih pokušaja obrane vlastitih ljudskih i teritorijalnih prava, i to kako bi se počinitelje moglo privesti pravdi;
 4. podsjeća brazilске vlasti da su odgovorne za zadržavanje i cjelovitu primjenu odredbi brazilskog ustava koje se odnose na zaštitu pojedinačnih prava, prava manjina i nezaštićenih etničkih skupina, imajući u vidu pripadnike naroda Gvarani-Kajova;
 5. podsjeća brazilске vlasti da su obvezne poštovati međunarodne standarde u pogledu ljudskih prava autohtonih naroda, kao što je posebno utvrđeno brazilskim saveznim ustavom i zakonom 6.001/73 o statutu autohtonog stanovništva;
 6. uzima u obzir ulogu brazilskog Saveznog vrhovnog suda u daljnjoj zaštiti izvornih i ustavnih prava autohtonih naroda te poziva Nacionalno vijeće da izradi mehanizme i poduzme mjere u cilju bolje zaštite potreba ugroženog stanovništva;
 7. poziva brazilске vlasti da u potpunosti provedu preporuke posebne izvjestiteljice UN-a za prava autohtonih naroda nakon njezine misije u Brazilu u ožujku 2016.;
 8. poziva brazilске vlasti da osmisle radni plan kako bi se dala prednost završetku postupka utvrđivanja granica svih teritorija na koje pripadnici zajednice Gvarani-Kajova polažu prava te da stvore tehničke operativne preduvjete u tu svrhu, s obzirom na to da su mnoga ubojstva počinjena iz osвете zbog ponovnog zauzimanja teritorija predaka;
 9. preporučuje brazilskim vlastima da izdvoje dovoljna sredstava u proračunu za rad FUNAI-ja te da mu osiguraju dodatna sredstva za pružanje temeljnih usluga o kojima autohtono stanovništvo ovisi;
 10. izražava zabrinutost zbog predložene ustavne izmjene 215/2000 (PEC 215), kojoj se

brazilski autohtoni narodi žestoko protive s obzirom na to da bi se njome, bude li usvojena, ugrozila prava autohtonih naroda na zemljište, i to tako što bi omogućila onima koji rade na štetu autohtonog stanovništva, osobito u poljoprivrednoj, drvnoj, rudarskoj i energetske industriji, da blokiraju priznavanje novih teritorija koji pripadaju autohtonom stanovništvu; čvrsto vjeruje da bi poduzeća trebala odgovarati za eventualnu štetu nanесenu okolišu i kršenja ljudskih prava za koje su odgovorni te da bi EU i države članice to trebale poštovati kao temeljno načelo koje treba obvezno uvrstiti kao odredbu u svim trgovinskim politikama;

11. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Europske komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava, predsjedniku i vladi Brazila, predsjedniku brazilskog Nacionalnog kongresa, supredsjednicima Europsko-latinskoameričke parlamentarne skupštine i Stalnom forumu Ujedinjenih naroda za pitanja autohtonog stanovništva.